

L'APARADOR

Ferran Archilés
Una singularitat amarga
Joan Fuster i el
relat de la identitat
valenciana
 Catarroja: Editorial
 Afers, 2012, 430 pp.,
 25 €

ASSAIG. El cinquantenari de la publicació d'un llibre fonamental, *Nosaltres els valencians* (1962), està propiciant, vint anys després de la seva mort, un renovat interès per la figura i l'obra de Joan Fuster, a qui l'*Enciclopèdia Catalana* defineix com «l'assagista català més considerable de les generacions sorgides després de la guerra civil». És el cas d'aquest llibre, que neix de la tesi doctoral de Ferran Archilés (Castelló de la Plana, 1971), professor del departament d'història contemporània de la Universitat de València, i que s'ha dedicat a l'estudi de la construcció de les identitats col·lectives valenciana i espanyola contemporànies. El seu llibre vol ser una reflexió —«que no deixarà indiferent ningú», ens adverteix, ja d'entrada, l'editor— sobre la contribució de Joan Fuster a la identitat valenciana, tot analitzant vora quaranta anys de producció escrita. Partint d'una frase de Fuster mateix (una «singularitat amarga») referida al País Valencià, l'autor fa una minuciosa recerca del relat identitari que l'assagista de Sueca —basant-se en el recurs al passat i amb la llengua com a factor central— construí sobre la identitat dels valencians, especialment la interpretació que féu de la trajectòria històrica contemporània del País. Des de la perspectiva d'una renovada història cultural i intel·lectual, i centrant-se en *Nosaltres els valencians*, proposa una nova lectura de l'obra de Fuster, així com també de la identitat valenciana contemporània. El llibre té com a marc interpretatiu el renovat camp d'estudis sobre la nació i el nacionalisme, desplegat internacionalment en les darreres dècades, i interpreta el pensament fusterià tenint en compte aquest rerefons. Així mateix, dona algunes claus per a repensar, des d'una visió crítica, la vigència de la seva figura. ■

Jaron Lanier
Contra el rebaño
digital
Un manifiesto
 Barcelona: Debate, 2011,
 254 pp., 19,90 €

ASSAIG. Jaron Lanier (Nova York, 1960) és un científic de computadors, músic i artista gràfic, que és conegut per haver popularitzat el terme «realitat virtual». Ha treballat tant en entorns acadèmics, sobretot en relació amb Internet2, com en el sector

privat. Actualment col·labora, com a investigador de projectes, amb Microsoft. Molt crític des de fa temps amb el desenvolupament del Web 2.0, que considera que ha endarrerit el progrés i la innovació i ha glorificat el col·lectiu a expenses de l'individual, l'any 2010 va publicar *You Are not a Gadget. A Manifesto* on, en contra dels qui saluden el triomf a Internet del contingut generat pels usuaris (com Wikipèdia o Linux), ell hi veu un Internet desinformat i tediós, on la quantitat s'imposa a la qualitat i les bones idees són silenciades pels crits.

Francesc Raventós
Un futur incert
Economia, geopolítica i
governança mundial
en el segle XXI
 Barcelona: La Magrana,
 2012, 283 pp., 22 €

ASSAIG. Francesc Raventós (1939) és un economista, amb una llarga trajectòria vinculada tant a l'empresa pública i privada com a l'administració i a la política. Ha estat director general de l'Insalud, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya i, més tard, del d'Espanya, promotor del Pla Estratègic Barcelona 2000

i membre del COOB'92, entre altres responsabilitats. Actualment és patró de la Fundació Acció Solidària contra l'Atur. En aquest llibre, Raventós descriu el conjunt de problemes polítics, econòmics i socials que travessa el món dels nostres dies i que semblen conduir-nos cap a una catàstrofe global. L'autor hi reflexiona sobre la globalització i el canvi tecnològic, l'emergència de nous actors econòmics i polítics i la dominació del sistema liberal que ha comportat la dictadura il·legítima dels mercats financers, amb la democràcia com a víctima. Amb tot, adverteix, hi ha alternatives al model actual, que evitarien el previsible daltabaix.

Vicent Alonso
A manera de tascó
Notes sobre literatura
 València: PUV, 2012, 386
 pp., 24,50 €

ASSAIG. El poeta, assagista i traductor Vicent Alonso (Godella, l'Horta, 1948) no es considera un crític literari a l'ús, «sinó algú a qui la literatura proporciona cada dia motius per posar-se a escriure» i recollir en un dietari les seves notes de lectura. De fet, ens adverteix, no l'ha mogut mai «la intenció de descriure la societat literària de manera rigorosament exhaustiva i amb tota l'objectivitat

possible, com tampoc d'ordenar la seua producció». En conseqüència, els articles reunits en aquest volum (la majoria d'ells apareguts a l'edició valenciana d'*El País* entre 2004 i 2011) «no es limiten a parlar de cap literatura en concret ni formulen més valors que els d'un lector obstinat que considera útil posar per escrit les seues impressions», conscient que «parlar de llibres és un dels camins, tan digne com qualsevol altre, de fer literatura». D'Andrés i Estellés a Espriu, de Fuster a Montaigne, de Baudelaire a Vinyoli, de Formosa a Hölderlin, de Kafka a Proust, de Sontag a Rodoreda, la curiositat literària d'Alonso el porta també a fer petites incursions en el món del cinema.